

Northumbria-i modell¹

A northumbriai jogi karon valódi ügyfeles jogklinika működik, amely leginkább egy hallgatói ügyvédi irodához hasonlítható. 1992-ben az orvosi nevelés kórházi modelljére támaszkodva hozták létre. A program célja, hogy megfeleljen az angol egyetemi minőségbiztosítási keretkövetelményeinek, a szakmai jogi gyakorlat által megkövetelt tárgyi ismeretekre vonatkozó ismereteket is magába foglalja, illetve a tételes anyagi jogi és eljárási jogi stúdiumok során megszerzett tudást is egyaránt mélyítse. Broudy négyfokozatú modellt fogadott el, amelyet a tudás felhasználásának másolása, alkalmazása, értelmezése és társas kompetenciák alkotnak. A diákoknak ismereteiket felhasználva klinikai környezetben vagy más gyakorlati helyzetben kell alkalmazniuk a megszerzett tárgyi tudásukat.

1996-ban az ACLEC jelentés a northumbria modellre hivatkozott. A jelentés kiemelte, hogy a programban résztvevők az elemző készségek fokozatos megismerésével, valamint az anyagi- és eljárás jog fogalmi megértésével jelentős sikereket értek el az alapvető szakmai készségeiknek megszerzése terén. A LETR tanulmány „jelentős rugalmasságként” definiálja a jogklinika programot a jogi oktatás modelljében.

Angliában rendkívül vegyesek az egyetemek a tekintetben, hogy átveszik-e a modellt vagy sem. Egyes szakmai berkekben ugyanis az a tévhit rögzült be, hogy akik részt vesznek a jogklinika modulban, később, az egyetemen befejezését követően elsősorban ügyvédként helyezkednek el, ezáltal viszont más jogterületektől vonják el a végzett jogászokat. Sőt azok, akik leginkább a program széles körű bevezetése ellen kampányolnak, úgy vélik, hogy a jogklinika képzés kizárólag ügyvédi kompetenciákat fejleszt, és egyéb jogterületek (pl.: bírák, jogtanácsos, ügyész) készségeit nem segíti elsajátítani.

Ugyanakkor a program által elsajátítható képességek az összes egyetemi programba beilleszthetők, ilyen például a szakmai önfejlesztés, társas kompetenciák. A szakmai kompetencia és a tudományos program célja közeledik egymáshoz, emiatt tekinthető rendkívül eredményesnek a jogklinika képzés.

A résztvevő joghallgatók általában a képzésük negyedik évében kapcsolódnak be a programba. A programban végzett munkájukról portfóliót készítenek, amelyet egy oktató felügyeli, aki véleményezi is azt félévenként. A felügyelő oktató visszajelzésére nincs egy egységes kritérium rendszer, Driessen és Van DerVleuten ezt hiányosságként emelte ki.

¹ Cath Sylvester: Through a glass darkly: Assessment of a real client, compulsory clinic in an undergraduate law programme

Meglátásuk szerint áttekinthetőbb, objektívebb lenne a kritériumrendszer, amennyiben az oktatók egységes szempontok szerint értékelnék a hallgatókat. A készségek mellett a szakmai munka is beleszámít az értékelésükbe. A tanulmányaik végeztével a jogklinika programban való részvételükről oklevelet és referenciaként is kapnak, amelyek a későbbi munkavállalásuk során előnyként jelenhet meg.